

2014-12-18

REMISSPROMEMORIA

FI Dnr 15-15979

Förslag till nya regler om återhämtningsplaner

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår nya föreskrifter som beskriver vad banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag ska ha för innehåll i sina återhämtningsplaner. Föreskrifterna avser genomföra bestämmelser som finns i en bilaga till krishanteringsdirektivet¹. Samtidigt föreslår Finansinspektionen att de nu gällande reglerna om återhämtningsplaner för dessa företag ska upphävas. Förslaget innebär att företagen ska upprätta återhämtningsplaner som till innehållet överensstämmer med avsnitt A i bilagan till krishanteringsdirektivet. Enligt förslaget införs också krav på vilket innehåll moderföretag i koncerner ska ha i sina koncernåterhämtningsplaner.

Behöriga myndigheter har enligt krishanteringsdirektivet möjlighet att införa så kallade förenklade skyldigheter kring upprättande av återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner. Finansinspektionen har för avsikt att senare införa sådana förenklade skyldigheter. I detta skede föreslås inte några regler om vilka företag som ska omfattas av förenklade skyldigheter eller om vad förenklade skyldigheter innebär. Det innebär att de föreskrifter som nu föreslås för vissa företags del blir en reglering som endast ska gälla till dess Finansinspektionen reglerar vilka företag som ska omfattas av förenklade skyldigheter. Finansinspektionen föreslår dock att en proportionalitetsprincip ska införas som ska gälla för samtliga berörda företag.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 februari 2016.

---

¹Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

Innehåll

Utgångspunkter	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Målet med regleringen	3
1.3 Nuvarande och kommande regelverk	4
1.4 Regleringsalternativ	5
1.5 Rättsliga förutsättningar	5
1.6 Ärendets beredning	6
1.7 Ikraftträdande	6
2 Motivering och överväganden	7
2.1 Tillämpningsområde	7
2.2 Definitioner	7
2.3 Gemensamma föreskrifter	7
2.4 Krav på innehåll i återhämtningsplanerna	8
2.5 Uppdatering av återhämtningsplaner	8
2.6 Datum för upprättandet och anmälan av återhämtningsplaner	9
2.7 Koncernåterhämtningsplaner	9
2.8 Upphävande av gällande bestämmelser	10
3 Förslagets konsekvenser	10
3.1 Allmänt om konsekvensanalysen till föreskrifterna	10
3.2 Konsekvenser för företagen	11
3.3 Konsekvenser för samhället och konsumenten	15
3.4 Konsekvenser för Finansinspektionen	15

Utgångspunkter

1.1 Bakgrund

Krishanteringsdirektivet (i fortsättningen benämnt direktivet) beslutades i EU den 15 maj 2014. Direktivet har ännu inte genomförts i svensk rätt. Regeringen lämnade propositionen Genomförande av krishanteringsdirektivet, prop. 2015/16:5, till riksdagen den 3 november 2015. Där i föreslår regeringen att nödvändiga lagändringar ska träda i kraft den 1 februari 2016. Regeringen beslutade den 18 december 2015 om nya förordningar som innehåller bemyndiganden till Finansinspektionen. Myndigheten ges genom de nya bemyndigandena möjlighet att via föreskrifter bestämma vad kreditinstituts och värdepappersbolags återhämtningsplaner ska innehålla på företags- och koncernnivå. Finansinspektionen får också möjlighet att föreskriva om krav på innehåll i koncernåterhämtningsplaner för ett moderföretag i en koncern som varken är kredit- eller värdepappersbolag men där det i koncernen ingår kredit- eller värdepappersbolag.²

Kreditinstitut och värdepappersbolag ska redan i dag upprätta återhämtningsplaner. Detta följer av bestämmelser som infördes i augusti 2014 i samband med genomförandet av EU:s kapitaltäckningsregler.³

De nya reglerna om återhämtningsplaner följer av 5–9 §§ i direktivet. Utöver direktivet har Europeiska bankmyndigheten (Eba) utfärdat tekniska standarder om innehållet i återhämtningsplaner.⁴ Eba har även beslutat om riktlinjer kring de scenarier och indikatorer som bör finnas i en återhämtningsplan.⁵

1.2 Målet med regleringen

Målet med föreskrifterna är att genomföra i svensk rätt de bestämmelser som finns i bilagan till krishanteringsdirektivet, vilka ställer mer detaljerade krav på innehåll i en återhämtningsplan och koncernåterhämtningsplan. Föreskrifterna kommer därför komplettera de mer generella bestämmelser i 6 a kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt 8 a kap. lagen (2007:528)

---

² Dessa företag kommer i denna promemoria fortsättningsvis benämnas ”annat företag”.

Se även prop. 2015/16:5 s. 225.

³ <http://www.fi.se/Regler/FIs-forfattningar/Samtliga-forfattningar/2014/>,

<http://www.fi.se/Regler/FIs-forfattningar/Samtliga-forfattningar/200716/>

⁴ <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/recovery-and-resolution/draft-regulatory-technical-standards-on-the-content-of-recovery-plans>

⁵ <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/recovery-and-resolution/draft-regulatory-technical-standards-specifying-the-range-of-scenarios-to-be-used-in-recovery-plans> (EBA/GL/2014/06),

<https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/recovery-and-resolution/guidelines-on-recovery-plans-indicators> (EBA/GL/2015/02).

om värdepappersmarknaden rörande återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner som riksdagen har beslutat.

Syftet med återhämtningsplaner är att se till att främst systemviktiga företag har beredskap för att hantera tider av stress och undvika fallissemang, vilket stärker den finansiella stabiliteten. Återhämtningsplaner är dock en styrform som ska förbereda även mindre företag för tider av stress, så att risken för fallissemang begränsas.

1.3 Nuvarande och kommande regelverk

Krav på att upprätta återhämtningsplaner finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:1)⁶ om styrning, riskhantering och kontroll samt i föreskrifterna om värdepappersrörelse (FFFS 2007:16). Båda dessa föreskrifter infördes i samband med att kapitaltäckningsdirektivet⁷ genomfördes. De nuvarande kraven är mer generella än reglerna i krishanteringsdirektivet.

Det är inte bara Finansinspektionen som ska utfärda föreskrifter i samband med genomförandet av direktivet. Även Riksgälden ska fatta beslut om föreskrifter för genomförande av direktivet inom sina ansvarsområden. Riksgälden remitterade den 20 oktober 2015 ett förslag till nya föreskrifter om resolution, som bland annat innehåller krav på nedskrivningsbara skulder och omstruktureringsplaner.⁸ Riksgälden kommer att ansvara för att upprätta resolutionsplaner för berörda företag. I resolutionsplanerna bör innehållet av återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner beaktas eftersom ett resolutionsförfarande inträffar strax efter ett återhämtningsförfarande som inte har lett till att man lyckats undvika fallissemang.⁹ Därmed kommer de båda myndigheterna att ha ett nära samarbete om de olika planerna.

Den 18 december 2015 beslutade regeringen förordningen (2015:XX) om resolution. 1 10 § i förordningen anges när Riksgälden får använda förenklade skyldigheter vid upprättande av en resolutions- och koncernresolutionsplaners innehåll och uppdateringsfrekvens. I bestämmelsen anges också att Riksgäldens prövning om förenklade skyldigheter, vid behov, ska göras efter

⁶ 5 kap. 12 §.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

⁸ <https://www.riksgalden.se/sv/omriksgalden/Pressrum/Nyheter-och-pressmeddelanden/nyheter/2015/Forslag-till-foreskrifter-om-resolution/>

⁹ Till exempel får inte Riksgälden försätta ett företag i resolution om det bedöms finnas alternativa åtgärder som kan förhindra resolution, se 8 kap 5 § i föreslagen resolutionslag (2016:XX).

samråd med Finansinspektionen. Denna bestämmelse kommer inte att påverka tillämpningen av dessa föreskrifter eftersom Finansinspektionen inte i detta skede föreslår några bestämmelser om förenklade skyldigheter.

De företag som enligt förslaget ska omfattas av den nya regleringen är banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag. När det gäller krav på koncernåterhämtningsplaner omfattas samtliga företag som är moderföretag i en koncern där det ingår kredit- eller värdepappersbolag. Det innebär att företag som varken är banker, kreditmarknadsföretag eller värdepappersbolag, men ändå moderbolag i koncernen, kan träffas av föreskrifterna.

1.4 Regleringsalternativ

Regeringens förslag är att ge Finansinspektionen bemyndigande att genom föreskrifter genomföra krishanteringsdirektivets detaljerade regler om vad en återhämtningsplan och en koncernåterhämtningsplan ska innehålla. Därför måste Finansinspektionen införa föreskrifter om innehållet i en återhämtningsplan respektive koncernåterhämtningsplan för att direktivet ska anses vara genomfört. Alternativ till reglering via föreskrifter saknas därmed.

Dessa föreskrifter tar inte hand om samtliga möjligheter till reglering som Finansinspektionen har fått och som är rimliga att införa på sikt. Det krävs en djupare analys av detaljerna kring förenklade skyldigheter och därför avser Finansinspektionen att reglera återhämtningsplaner i två steg och återkomma med förslag till ytterligare bestämmelser under våren 2016. Konsekvensen av att införa regler i två steg är främst att företag som i ett senare skede kommer att omfattas av förenklade skyldigheter under en period kommer att lyda under mer detaljerade och, i vissa fall, strängare krav.

Att låta befintliga regler om återhämtningsplaner finnas kvar fram till dess att bestämmelser om förenklade skyldigheter är på plats, ser Finansinspektionen inte som ett möjligt alternativ. Den nuvarande regleringen är inte utformad enligt de kriterier som ställs upp i direktivet. Därför skulle en fortsatt tillämpning av nuvarande bestämmelser vara oförenlig med direktivet.

1.5 Rättsliga förutsättningar

I lag (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse kommer det att införas en ny punkt i 16 kap. 1 §. Denna bestämmelse ger en föreskriftsrätt till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, att föreskriva om innehållet både i återhämtningsplaner och i koncernåterhämtningsplaner samt om när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras. Motsvarande föreskriftsrätt till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, kommer också införas genom 8 a kap. 13 § lag (2007:528) om värdepappersmarknaden. De två förordningar som beslutades den 18 december 2015 innehåller, med stöd av nämnda bestämmelser, nya bemyndiganden för

Finansinspektionen att meddela föreskrifter för kreditinstitut och värdepappersbolag om innehållet både i återhämtningsplaner och i koncernåterhämtningsplaner samt om när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras.¹⁰

Dessa nya bemyndiganden är en direkt följd av genomförandet av krishanteringsdirektivet. De nya bemyndigandena har regeringen motiverat med att direktivets krav kan komma att kompletteras med nationella krav och att direktivets krav vad gäller återhämtningsplaner har en hög detaljeringsgrad.¹¹

Föreskriftsrätten för Finansinspektionen om innehållet i planerna innefattar även möjlighet att ställa mindre stränga krav på vissa företag. Finansinspektionen har som nämnts ovan för avsikt att återkomma med förslag till bestämmelser om sådana så kallade förenklade skyldigheter under våren 2016.

1.6 Ärendets beredning

I arbetet med att ta fram dessa regler har Finansinspektionen haft samråd med Finansdepartementet och Riksgäldskontoret.

1.7 Ikraftträdande

Reglerna föreslås gälla från och med 1 februari 2016, då även lagändringarna för att genomföra krishanteringsdirektivet träder i kraft. Föreskrifterna är nödvändiga för att komplettera de lagbestämmelser som genomför direktivet. Bestämmelserna innebär att företagen ska börja upprätta återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner enligt de nya reglerna den 1 februari 2016.

Till följd av den korta remisstiden har Finansinspektionen ett särskilt möte direkt efter remisstiden för att låta remissinstanserna lämna synpunkter muntligt. Finansinspektionen skickar även ett brev till berörda företag med förtydliganden om planerna för att undvika eventuella missförstånd och därmed onödiga arbetsinsatser för företagen.

---

¹⁰ Förordning (2015:XX) om ändring i förordning om bank- och finansieringsrörelse (2004:329), bemyndigande i 5 kap. 2§ 8 samt förordning (2015:XX) om ändring i förordning om värdepappersmarknaden (2007:572), bemyndigande i 6 kap. 1 § 34.

¹¹ Prop. 2015/16:5 s. 217.

2 Motivering och överväganden

Finansinspektionen redogör nedan för de föreslagna reglerna, de överväganden som har gjorts och motiveringarna till dessa.

2.1 Tillämpningsområde

Finansinspektionen föreslår att reglerna ska gälla för samtliga bankaktiebolag, sparbanker, medlemsbanker, kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsföreningar samt värdepappersbolag. Dessa företag omfattas av direktivet, och därför saknar Finansinspektionen möjlighet att undanta dem.

Återhämtningsplaner ska även finnas på koncernnivå när det är aktuellt, och ska då upprättas av moderbolaget i koncernen.¹² Eftersom moderföretaget kan tillhöra en annan företagskategori än de ovan uppräknade, kan föreskrifterna komma att omfatta ytterligare företag om de är moderbolag i en sådan koncern.

2.2 Definitioner

Definitioner som används i föreskriften är utifrån de befintliga och även de nya definitioner som kommer införas i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (kap.1 § 5) och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (1 kap. 5 §) den 1 februari 2016.

2.3 Gemensamma föreskrifter

Finansinspektionen föreslår nya föreskrifter för återhämtningsplaner för både kredit- och värdepappersbolag på företags- och koncernnivå. Föreskrifterna omfattar även andra företag som är moderföretag inom en koncern där det ingår kredit- eller värdepappersbolag. Samtidigt föreslår Finansinspektionen att kraven i befintliga föreskrifter i fråga om återhämtningsplaner ska upphävas. För närvarande ställer Finansinspektionen krav på återhämtningsplaner på institutnivå för kreditinstitut och värdepappersbolag i två olika föreskrifter. Eftersom de nya kraven kommer från samma direktiv och de lagändringar som föreslås för respektive område är identiska i sak, anser Finansinspektionen att gemensamma föreskrifter är den mest ändamålsenliga lösningen. Genom de föreslagna föreskrifterna genomför Finansinspektionen även fortsättningsvis de krav på återhämtningsplaner som framgår av kapitäläckningsdirektivet (se vidare avsnitt 2.8).

---

¹² Enligt 1 § 7 föreskriften framgår att det i koncernen ska finnas företag enligt uppräknningen i 1–6 samma paragraf, det vill säga kreditinstitut eller värdepappersbolag.

2.4 Krav på innehåll i återhämtningsplanerna

Finansinspektionen föreslår att företagen ska upprätta eller komplettera befintliga återhämtningsplaner, och i förekommande fall koncernåterhämtningsplaner, så att innehållet överensstämmer med avsnitt A i direktivets bilaga. Avsnitt A finns i bilaga 1 i denna remisspromemoria. Avsnitt A i direktivets bilaga reglerar miniminivån för innehållet i återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner och behöver införas som bindande reglering för att den delen av direktivet ska anses vara genomförd i svensk rätt. Finansinspektionen har valt att i föreskriften hänvisa direkt till avsnitt A i direktivets bilaga eftersom den exakta ordalydelsen i direktivstexten förväntas vara av intresse vid Finansinspektionens tillsyn över planerna. Finansinspektionen kan dock komma att överväga möjligheten att införa innehållet i avsnitt A såsom föreskriftstext under våren 2016.

Eba har beslutat om riktlinjer för indikatorer och scenarier för återhämtningsplaner.¹³ Dessa riktlinjer har en rättslig betydelse i Sverige som påminner om vad som gäller för allmänna råd.¹⁴ Det innebär att Finansinspektionen inte anser det nödvändigt att införa innehållet i dessa riktlinjer i denna föreskrift om återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner.

Som redan nämnts har Finansinspektionen för avsikt att för vissa företag införa förenklade skyldigheter vad gäller återhämtningsplaner och koncernåterhämtningsplaner under våren 2016. Under en period kommer dock kraven på innehåll i planerna vara samma för samtliga företag. Företagen ska anpassa innehållet i planerna med stöd av den proportionalitetsprincip som föreslås i 6 § i föreskrifterna. Denna proportionalitetsprincip har utgått från den proportionalitetsprincip som återfinns i direktivets artikel 1.1.e. Finansinspektionen bedömer i dagsläget att denna bestämmelse inte kommer att påverkas av den framtida bedömningen av förenklade skyldigheter.

2.5 Uppdatering av återhämtningsplaner

Vad gäller uppdatering av planerna föreslår Finansinspektionen i detta första steg att det införs ett krav på frekvens som är anpassat för de största företagen. Eftersom uppdateringsfrekvensen också är en del av förenklade skyldigheter, planerar Finansinspektionen att reglera detta mer i detalj under våren 2016.

Finansinspektionen föreslår vidare att företag ska uppdatera planerna i samband med förändringar av verksamheten som kan ha en väsentlig inverkan på planen. Finansinspektionen ser i dagsläget detta krav som oberoende av en

¹³ Se fotnot 6.

¹⁴ Se Finansinspektionens promemoria Genomförande av de europeiska tillsynsmyndigheternas riktlinjer och rekommendationer (FI Dnr 12-12289), s. 8.

framtida reglering av förenklade skyldigheter kopplad till uppdatering av planerna.

2.6 Datum för upprättandet och anmälan av återhämtningsplaner

Finansinspektionen har möjlighet att bestämma när planerna enligt de nya kraven ska upprättas. Finansinspektionen tolkar detta som att myndigheten kan bestämma både ett startdatum och ett slutdatum för upprättandet. Startdatum är föreskriftens ikraftträdande. Slutdatum anser Finansinspektionen vara när den första versionen utifrån de nya kraven har beslutats av styrelsen, då är företagen klara med sitt upprättande. Därefter följer krav på uppdatering (se avsnitt 2.5). Eftersom det finns krav på återhämtningsplaner redan i dag, torde de nya kraven på upprättande i praktiken innebära att företagen ska uppdatera befintliga planer. Finansinspektionen är dock medveten om att de nya kraven till viss del kan komma att innebära mer arbete med planerna framöver. Med anledning av detta har Finansinspektionen valt att i detta första skede inte införa några slutdatum för när planerna ska vara beslutade av styrelsen. Det kommer i stället att föreslås under våren 2016 då Finansinspektionen har för avsikt att utnyttja sina bemyndiganden i återstående delar. Det innebär att det under den period som börjar den 1 februari 2016 inte kommer att finnas något krav på när planerna ska vara upprättade och beslutade av styrelsen. Finansinspektionens avsikt vad gäller reglering av slutdatum är att ta hänsyn till den framtida bedömningen av förenklade skyldigheter.

Finansinspektionen avser också att vid en senare tidpunkt meddela när planerna ska anmälas till Finansinspektionen. Företagen förväntas då anmäla den senaste planen som är beslutad av styrelsen.

2.7 Koncernåterhämtningsplaner

Kraven på innehållet i återhämtningsplaner samt uppdateringsfrekvens ska även gälla på koncernnivå. Eftersom kravet ställs på moderföretag i koncernen kan även andra företag än kredit- och värdepappersbolag komma att omfattas (se närmare avsnittet om tillämpningsområde). Det blir dock vissa skillnader mellan att upprätta en koncernåterhämtningsplan och att upprätta en återhämtningsplan på företagsnivå. Direktivet ställer för det första krav på ökad samordning och fördjupad analys vad gäller eventuella hinder som kan uppstå när företagen genomför gränsöverskridande åtgärder (se artikel 7.4 och 7.6 i direktivet). För det andra ställer direktivet också krav på att koncernåterhämtningsplanen ska innehålla en beskrivning av eventuella arrangemang som koncernen har när det gäller avtalet för koncerninternt finansiellt stöd (se artikel 7.5 i direktivet). De bestämmelser som Finansinspektionen föreslår i dessa föreskrifter om koncernåterhämtningsplaner syftar i sin helhet till att genomföra direktivet.

2.8 Upphävande av gällande bestämmelser

Finansinspektionen föreslår att 5 kap. 12 § i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:1)¹⁵ om styrning, riskhantering och kontroll ska upphöra att gälla och att nuvarande 5 kap. 13–16 §§ i samma föreskrift ska betecknas 12–15 §§. Denna gällande bestämmelse infördes med anledning av genomförandet av kapitaltäckningsdirektivet.¹⁶ Genom de föreslagna föreskrifterna genomför Finansinspektionen även fortsättningsvis de krav på återhämtningsplaner som framgår av kapitaltäckningsdirektivet. Därmed ska den nu gällande bestämmelsen i FFFS 2014:1 upphöra att gälla.¹⁷

Finansinspektionen föreslår vidare att 6 kap. 5 d § i föreskrifterna (FFFS 2007:16) om värdepappersrörelse ska upphöra att gälla. Även denna bestämmelse infördes med anledning av genomförandet av kapitaltäckningsdirektivet. Utifrån samma anledning som ovan ska den nu gällande bestämmelsen i FFFS 2007:16 om återhämtningsplaner för värdepappersbolag upphöra att gälla.¹⁸

De angivna föreskrifterna upphävs i samband med att dessa nya föreskrifter träder i kraft den 1 februari 2016. Med de nya föreskrifterna ges mer detaljerade krav och de övergripande gällande bestämmelserna har därmed spelat ut sin roll.

3 Förslagets konsekvenser

3.1 Allmänt om konsekvensanalysen till föreskrifterna

Finansinspektionen är enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning skyldig att göra en konsekvensutredning innan nya regler beslutas. Nedan redogörs för de konsekvenser som reglerna bedöms få för företagen, samhällsekonomin i stort och för Finansinspektionen.

I propositionen föreslår regeringen att krishanteringsdirektivet ska genomföras i svensk rätt huvudsakligen genom lagen om resolution och följdändringar i befintliga lagar.¹⁹ Regeringen föreslår även att vissa avgränsade delar av direktivet ska genomföras i föreskrifter. De nu föreslagna föreskrifterna utgör därför en del av genomförandet av direktivet. Målet med föreskrifterna sammanfaller alltså med målen för den nya lagstiftning som regeringen föreslår. Föreskrifterna är nödvändiga för att direktivet ska anses genomfört i

¹⁵ 5 kap. 12 §.

¹⁶ Se fotnot 7.

¹⁷ Upphörandet sker med stöd av 5 kap. 2 § 5 förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse.

¹⁸ Upphävandet sker med stöd av 6 kap. 1 § 10 förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden.

¹⁹ Prop. 2015/16:5.

svensk rätt. Förslaget är därför förenligt med de skyldigheter som följer av att Sverige är medlem i EU.

Finansinspektionen har i dessa föreskrifter huvudsakligen valt att reglera så nära direktivet som möjligt och föreslår inte mera långtgående krav än direktivets miniminivå. Därför kan följande konsekvensanalys ses som konsekvenser av direktivet och lagförslagen och inte i huvudsak som konsekvenser av Finansinspektionens föreskrifter.

Under en period kommer det inte att finnas detaljerade regler för förenklade skyldigheter. Företagen uppmanas i stället att själva upprätta återhämtningsplaner utifrån sin verksamhets art, aktieägarstruktur, juridiska form, riskprofil, storlek och juridiska ställning, graden av sammankoppling med andra institut eller med finanssystemet i allmänhet samt omfattningen och komplexiteten hos dess verksamheter. Detta kan leda till att de nya kraven kan uppfattas som mera långtgående för små företag än för stora, vilket kan gynna större företag och vara till nackdel för konkurrensen.

3.2 Konsekvenser för företagen

3.2.1 Berörda företag

De företag som omfattas av den nya regleringen är banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag. I vissa fall kan moderföretag i en koncern som inte är en sådan typ av företag omfattas av föreskrifterna. Antalet banker är 87 och antalet kreditmarknadsföretag 35. Antalet värdepappersbolag är 109, vilket innebär att åtminstone totalt 231 företag omfattas av förslaget.²⁰ Siffran 231 kan tänkas bli högre om andra företag i koncerner omfattas, men också något lägre eftersom en del av de uppräknade företagen ingår i koncerner som dotterbolag och därmed inte får automatiska krav på sig att upprätta individuella återhämtningsplaner.²¹

Storleken på och verksamheten hos de uppräknade företagen skiljer sig i hög grad: från de svenska storbankerna med komplex och gränsöverskridande verksamhet till små lokala sparbanker och värdepappersbolag. Reglerna i de föreslagna föreskrifterna är i stor utsträckning utformade för att lämpa sig för större företagen. Detta beror på att direktivet i stor utsträckning syftar till att minska sannolikheten för att stater ska behöva hjälpa stora finansiella företag i kris.

²⁰ Källa: Finansinspektionens företagsregister december 2015.

²¹ Finansinspektionen kan välja att ställa krav på upprättande av återhämtningsplaner även för dotterbolag som ingår i en koncernåterhämtningsplan i enlighet med den skrivning som föreslås av regeringen i LBF 6a kap. 2 § första stycket.

3.2.2 *Generellt om konsekvenser för företagen*

Finansinspektionen väljer att införa föreskrifterna på ett så direktivnära sätt som möjligt, vilket innebär att konsekvenserna egentligen härstammar från EU-regler snarare än från dessa föreskrifter. I direktivet finns dock möjlighet att införa förenklade skyldigheter för vissa företag, om de inte bedöms som systemviktiga. Finansinspektionen väljer att införa de regler som är nödvändiga för att genomföra direktivet i detta första skede och kommer att återkomma med regler kring förenklade skyldigheter. Konsekvenserna av den föreslagna allmänna regleringen mildras dock av förekomsten av en proportionalitetsregel.

Återhämtningsplaner kostar att ta fram, främst i form av arbetstimmar och i mindre grad på grund av inköp av dyra it-system. Planerna kan dock ha stort värde för företagen, eftersom de förbereder dem för tider av stress och i värsta fall risk för fallissemang. Även om planerna i praktiken inte används i detalj, på grund av att krissituationen när den uppstår skiljer sig från scenarierna i planen, kan själva planeringen ha ett stort värde i sig. Denna positiva effekt är svår att uppskatta eftersom den beror på hur mycket sannolikheten för fallissemang minskar av att planen upprättas.

3.2.3 *Konsekvenser för de fyra storbankerna*

För de fyra största bankerna²² kräver Finansinspektionen redan in återhämtningsplaner och granskar dem. Kraven på dessa planer skiljer sig inte i nämnvärd utsträckning från kraven som kommer när direktivet genomförs. Det beror på att dessa företag använder samma regelverk som nu formellt blir svensk lag och föreskrifter. Finansinspektionen bedömer inte att det kommer att gå åt mer tid för dessa företag att kunna leva upp till de nya reglerna än att de kan påbörja arbetet när föreskrifterna träder i kraft.

Finansinspektionen bedömer att den personal som upprättar återhämtningsplaner hos dessa företag i huvudsak redan har kunskaper om hur sådana planer ska upprättas enligt relevanta EU-regler, inklusive regler och riktlinjer upprättade hos Eba.

3.2.4 *Konsekvenser för medelstora företag*

För medelstora företag²³ kommer mer detaljerade krav än i dag att gälla för att upprätta och uppdatera återhämtningsplaner. Eftersom det huvudsakligen rör sig om ett förtydligande av krav, snarare än ökade krav, innebär inte kraven i sig nödvändigtvis ökade kostnader. Huruvida de nya kraven innebär ökade kostnader i praktiken beror på i vilken utsträckning företagen sedan tidigare har

²² Nordea, SEB, SHB och Swedbank.

²³ Ingen exakt gräns för medelstora företag ges här, men de företag som enligt Eba-riktlinjer ska kategoriseras som kategori 2 och 3 enligt översyns- och utvärderingsprocessen kan antas representera dessa.

upprättat återhämtningsplaner. Det kan antas att medelstora företag i genomsnitt inte har upprättat återhämtningsplaner i så detaljerad grad som nu föreslås bli krav i föreskrifterna. Det innebär att förslagen lär medföra ökade kostnader för dessa företag jämfört med i dag. Dock kommer förenklade skyldigheter att införas under våren 2016, vilket sannolikt kommer att omfatta flera mellanstora företag i större eller mindre utsträckning. Därför kommer dessa till viss del utökade krav att gälla under en begränsad period för dessa företag. Exakt var Finansinspektionen kommer att dra gränsen mellan de som har fullständiga och de som har förenklade skyldigheter, och hur skyldigheterna kommer att skilja sig i sak, är ännu inte bestämt.

3.2.5 Konsekvenser för små företag

Det är för små företag som de ekonomiska konsekvenserna potentiellt kan bli störst, om de små företagen i dag inte upprättar omfattande återhämtningsplaner. De regler som Finansinspektionen föreslår ska gälla som krav för återhämtningsplaner kan anses vara oproportionerligt betungande för små företag. Finansinspektionens syfte med den proportionalitetsbestämmelse som föreslås är därför att reglera så att mindre företag inte behöver göra lika omfattande planer.

3.2.6 Tidsåtgång och kostnader för företagen sammantaget

Kostnaderna för företagen till följd av reglerna härstammar huvudsakligen från två källor: utbildning av personal i reglerna för återhämtningsplaner och löpande arbete med att upprätta planerna. Eftersom inlämning av planer inte sker via rapporteringssystem eller motsvarande bortser denna kostnadsuppskattning från tekniska lösningar som måste inrättas. Uppskattningen utgår från att förenklade skyldigheter inte införs, eftersom det ännu inte finns några beslutade regler kring detta. Dock antas i analysen att företagen anpassar sina planer utifrån proportionalitetsbestämmelsen, vilket borde minska bördan markant för mindre företag. Det är inte möjligt att göra en mer detaljerad analys i dagsläget, men Finansinspektionen avser att göra konsekvensanalysen i nästa steg mer ingående vad gäller kostnader för olika typer av företag till följd av förenklade skyldigheter.

Eftersom verksamheten skiljer sig i så hög utsträckning mellan företagen som omfattas av föreskrifterna är det svårt att beräkna kostnaden för ett genomsnittsföretag. De fyra storbankerna lämnar redan in återhämtningsplaner som granskas enligt föreslagna regler och därför undantas dessa företag från denna analys. Då återstår 227 företag av de inledningsvis 231 berörda företagen. Denna siffra lär vara i överkant eftersom många företag som omfattas kommer att inkluderas i koncernåterhämtningsplaner. Koncernåterhämtningsplaner bör bli betydligt mer omfattande och komplicerade än vanliga återhämtningsplaner. Eftersom de fyra storbankerna undantas från analysen och det förmodligen är färre företag än 227 som ska upprätta återhämtningsplaner antar Finansinspektionen att dessa effekter ta ut varandra. Därför görs ingen separat konsekvensanalys för

koncernåterhämtningsplaner. Det antas även i analysen att tidsåtgången för att upprätta återhämtningsplaner enligt befintliga regler är låg.

Givet att 227 återhämtningsplaner ska upprättas är den första kostnaden att utbilda personal i de nya kraven. Oavsett om utbildningen sker via föreläsning eller egen inläsning utgör det en kostnad när personal avsätter tid för att läsa in sig på kraven. Eftersom det redan finns krav på återhämtningsplaner handlar kraven till stor del om att läsa in sig på relevanta nya EU-regler och riktlinjer. De relevanta EU-dokumenterna är ett 50-tal sidor om man räknar relevant regeltext. Till stor del är detta regeltext som tar mer tid att ta till sig än löptext. Om man antar att i genomsnitt fem personer per företag ska läsa in sig på materialet, att det tar i genomsnitt tar 5–10 timmar per person och att kostnaden per timme är 1 300 kronor blir den totala utbildningskostnaden för branschen 7 337 500–14 675 000 kronor²⁴. Denna uppskattning är, till följd av svåra antaganden, naturligtvis mycket osäker men kan ändå ge en fingervisning om hur stora kostnader för inläring av nya regler det kan handla om för företagen. Även om detta är en initial engångskostnad måste nya medarbetare med tiden läsa in sig på reglerna, vilket skapar ytterligare kostnader. Dessutom finns det även gradskillnader mellan de förkunskaper som personal har om liknande regler.

Den totala kostnaden för att upprätta planer bedöms vara högre än kostnaderna för att på sikt utbilda personalen i reglerna. Det beror på att upprättandet av planer ska ske löpande medan utbildning och upprättandet av den första planen enligt de nya reglerna huvudsakligen sker det första året. Kostnaden för att upprätta planer bedöms i ännu högre grad än utbildning av personal skilja sig mellan företagen eftersom planerna ska anpassas efter företagets verksamhet, komplexitet, storlek med mera. Om man antar att en genomsnittlig plan tar 20–50 arbetstimmar²⁵ att upprätta eller uppdatera samt att planerna ska uppdateras åtminstone årligen, blir den årliga kostnaden för branschen, med en timkostnad på 1 300 kronor, 5 902 000–14 755 000 kronor²⁶. Även denna uppskattning bör ses med stor försiktighet, men den visar på att en årlig uppdatering kan kosta ungefär lika mycket som utbildning det första året. På så sätt kan kostnaden det första året enligt de nya kraven bli cirka dubbelt så stor som efterföljande år.

Sammanfattningsvis bedömer Finansinspektionen, givet en mängd osäkra antaganden, att engångskostnaden för att utbilda personalen kommer att uppgå till 7 337 500–14 675 000 kronor och att den årliga kostnaden därefter kan uppgå till 5 902 000–14 755 000 kronor för branschen. Denna analys beaktar inte kommande regler om förenklade skyldigheter.

---

²⁴ $5 \times 5 \times 1300 \times 227 \times 1-2$.

²⁵ Anledningen att denna siffra kan uppfattas som låg är att små företag inte förväntas upprätta omfattande planer samt att de fyra storbankerna är undantagna från analysen.

²⁶ $30 \times 227 \times 1300 \times 1-2,5$.

3.3 Konsekvenser för samhället och konsumenten

För samhället kommer kredit- och värdepappersbolag med bättre återhämtningsplaner att vara mer förberedda för finansiell stress, vilket kommer att minska risken för fallissemang. För större företag får denna minskade risk även positiva konsekvenser för finansiell stabilitet. Detta kommer samhället till godo eftersom finansiella kriser och fallissemang historiskt har haft stora ekonomiska skadeverkningar på övriga samhället. För mindre företag är återhämtningsplaner också ett viktigt styrmedel för att minska risken för fallissemang vid svår stress. Även fallissemang för mindre företag kan orsaka stor ekonomisk skada för konsumenter, kunder och andra intressenter.

För konsumenter bör ökad förberedelse och motståndskraft för finansiell stress minska risken för att företagen fallerar, och att kunder därmed förlorar pengar, eller minska risken för störningar när man utför finansiella tjänster. Om återhämtningsplanerna innebär ökade kostnader för ett företag kan dessa kostnader till viss del överföras till konsumenter.

3.4 Konsekvenser för Finansinspektionen

De nya reglerna innebär sannolikt en ökad resursåtgång och högre arbetsbelastning för Finansinspektionen. Även om det har funnits krav på att företagen ska ha återhämtningsplaner sedan 2014 har Finansinspektionen inte granskat dem i den utsträckning detta förväntas ske i och med den nya lagstiftningen.

Bilaga

AVSNITT A

Uppgifter som ska ingå i återhämtningsplanerna

Återhämtningsplanen ska innehålla följande uppgifter:

1. En sammanfattning av huvudinslagen i planen och en sammanfattning av den totala återhämtningskapaciteten.
2. En sammanfattning av de väsentliga förändringarna för institutet sedan den senast inlämnade återhämtningsplanen.
3. En kommunikations- och informationsplan med redogörelse för hur företaget avser att hantera eventuellt negativa marknadsreaktioner.
4. Ett antal kapital- och likviditetsåtgärder som krävs för att upprätthålla eller återställa bärkraften i institutets finansiella ställning.
5. En uppskattning av tidsramen för att genomföra varje väsentlig del av planen.
6. En detaljerad beskrivning av alla väsentliga hinder för ett effektivt och snabbt verkställande av planen, vilket inbegriper beaktande av följderna för resten av koncernen, kunderna och motparterna.
7. Identifiering av kritiska funktioner.
8. En detaljerad beskrivning av förfarandena för att fastställa värdet på och möjligheten att avyttra institutets centrala affärsområden, verksamhet och tillgångar.
9. En detaljerad beskrivning av hur återhämtningsplaneringen införlivas i institutets bolagsstyrningsstruktur samt politiken och förfarandena för godkännandet av återhämtningsplanen och fastställande av vilka personer i organisationen som ska ansvara för att utarbeta och genomföra planen.
10. Arrangemang och åtgärder för att bevara eller återställa institutets kapitalbas.
11. Arrangemang och åtgärder för att säkerställa att institutet har tillräcklig tillgång till beredskapsfinansieringskällor, däribland potentiella likvida medel, bedömning av tillgängliga säkerheter och av möjligheterna att föra över likvida medel mellan koncernenheter och affärsområden för att garantera att institutet kan fortsätta att bedriva sin verksamhet och fullgöra sina åtaganden när de förfaller till betalning.
12. Arrangemang och åtgärder för att minska riskerna och skuldsättningen.
13. Arrangemang och åtgärder för skuldomläggning.
14. Arrangemang och åtgärder för omstrukturering av verksamheterna.
15. Arrangemang och åtgärder som krävs för kontinuerlig tillgång till finansiella marknadernas infrastruktur.
16. Arrangemang och åtgärder som är nödvändiga för att fortlöpande upprätthålla institutets operativa verksamhet, däribland infrastruktur och it-tjänster.
17. Förberedande åtgärder för att underlätta försäljning av tillgångar eller affärsområden med en lämplig tidsfrist för återställandet av institutets finansiella ställning.
18. Andra styråtgärder eller strategier för att återställa den finansiella ställningen och förutse de finansiella effekterna av dessa åtgärder och strategier.
19. Förberedande åtgärder som institutet vidtagit eller planerar vidta för att underlätta genomförandet av återhämtningsplanen, däribland åtgärder som är nödvändiga för att snabbt rekapitalisera institutet.
20. En ram med indikatorer som identifierar tidpunkterna för när planens olika åtgärder får vidtas.